

Minister Rodziny i Polityki Społecznej

DSR-IV.059.23.2023.GJ

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan

Stanisław Trociuk

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

odpowiadając na wystąpienie z dnia 21 marca 2023 r. znak: III.7064.81.2023.JA w sprawie waloryzacji świadczenia pielęgnacyjnego, uprzejmie informuję, że w aktualnym stanie prawnym, kwota świadczenia pielęgnacyjnego podlega procesowi corocznej waloryzacji na zasadach określonych w art. 17 ust. 3a-3d ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 615 z późn. zm.).

Powyższe przepisy przewidują jedną waloryzację świadczenia pielęgnacyjnego w danym roku, która polega na zwiększeniu, co roku od dnia 1 stycznia, kwoty świadczenia pielęgnacyjnego o wskaźnik waloryzacji, jakim jest procentowy wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207), obowiązującego na dzień 1 stycznia roku, w którym jest przeprowadzana waloryzacja, w stosunku do wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dniu 1 stycznia roku poprzedzającego rok, w którym jest przeprowadzana waloryzacja. W roku 2023 świadczenie pielęgnacyjne po zastosowaniu ww. mechanizmu waloryzacji wynosi 2458 zł miesięcznie.

W związku z powyższym, dla celów ustalenia (podwyższenia) kwoty świadczenia pielęgnacyjnego obowiązującej w 2023 r., znaczenie ma wyłącznie kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązująca od 1 stycznia 2023 r. Natomiast wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązujący od 1 lipca 2023 r. zostanie uwzględniony przy kolejnej waloryzacji świadczenia pielęgnacyjnego przypadającej na dzień 1 stycznia 2024 r.

Informuję również, że Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej nie prowadzi prac nad zmianą ww. zasad corocznej waloryzacji świadczenia pielęgnacyjnego.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że 26 maja 2023 r. Sejm RP uchwalił z przedłożenia rządowego ustawę o świadczeniu wspierającym, która zakłada przebudowę dotychczasowego systemu świadczeń dla osób z niepełnosprawnościami oraz ich opiekunów poprzez wprowadzenie od 1 stycznia 2024 r. do systemu prawnego nowego świadczenia - świadczenia wspierającego kierowanego bezpośrednio do osoby z niepełnosprawnością oraz modyfikację warunków przyznawania świadczenia pielęgnacyjnego. Przyjęte rozwiązanie ukierunkowane będzie na upodmiotowienie osoby z niepełnosprawnością, tak aby to osoba niepełnosprawna mogła decydować jak wykorzystywane ma być otrzymywane wsparcie, np. na pokrycie wydatków związanych z opieką, sprawowaną przez jej opiekuna.

Zgodnie z przyjętymi rozwiązaniami, świadczenie wspierające będzie kierowane bezpośrednio do osoby z niepełnosprawnością, w wieku od ukończenia 18 rok życia, bez względu na dochody osiągane przez osobę z niepełnosprawnościami lub członków jej rodziny (brak kryterium dochodowego), będzie wolne od egzekucji i będzie przysługiwać niezależnie od innych form wsparcia (np. osoby, które mają prawo do renty socjalnej, nadal będą ją pobierać). Świadczenie wspierające będzie przysługiwać niezależnie od sytuacji/okoliczności osoby z niepełnosprawnością czy jej ewentualnego opiekuna, tj. np. sytuacja dochodowa rodziny, aktywność zawodowa czy otrzymywanie świadczeń emerytalno-rentowych, przez opiekuna nie będzie miała wpływu na prawo do otrzymania świadczenia. Świadczenie wspierające będzie przysługiwać osobie z niepełnosprawnością nawet w wysokości 220 % renty socjalnej.

W ustawie o świadczeniu wspierającym wprowadzono również istotne zmiany do ustawy o świadczeniach rodzinnych w zakresie zasady przyznawania świadczenia pielęgnacyjnego, będące realizacją postulatów opiekunów osób z niepełnosprawnościami. Po zmianach świadczenie pielęgnacyjne będzie przysługiwać rodzicom i innym osobom opiekującym się niepełnosprawnymi dziećmi w wieku do ukończenia 18 r. życia bez jakiegokolwiek ograniczeń w zakresie podejmowania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. Ponadto pobieranie przez opiekuna własnych świadczeń emerytalno-rentowych nie będzie miało żadnego wpływu na jego prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. Świadczenie pielęgnacyjne (aktualnie w wysokości 2458 zł miesięcznie), tak jak dotychczas podlegać będzie corocznej, od 1 stycznia danego roku, waloryzacji o wskaźnik wzrostu płacy minimalnej.

Ustawa zawiera także regulacje zapewniające pełną ochronę praw nabytych opiekunów osób z niepełnosprawnościami, które nabyły bądź nabędą na starych, obowiązujących przed wejściem w życie ustawy, tj. do 31 grudnia 2023 r. zasadach, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna. Osoby te będą mogły w dalszym ciągu pobierać wymienione świadczenia zgodnie z dotychczasowymi przepisami.

Co istotne ustawa o świadczeniu wspierającym realizuje również w pełni wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 21 października 2014 r. sygn. akt K38/13 poprzez skreślenie z ustawy o świadczeniach rodzinnych w art. 17 ust. 1b uzależniającego dotychczas prawo do świadczenia pielęgnacyjnego od daty powstania niepełnosprawności u osoby wymagającej opieki.

Ponadto w ustawie o świadczeniu wspierającym wyprowadzono również regulację przewidującą dokonanie przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej, po roku funkcjonowania ustawy, oceny/przeglądu jej działania, w tym w zakresie nowego orzecznictwa o potrzebie wsparcia i warunków przyznawania świadczenia wspierającego. Dokonana ocena/przegląd będzie wówczas podstawą do dokonania ewentualnych zmian w systemie wsparcia osób z niepełnosprawnościami.

Należy podkreślić, że ostateczny kształt ustawy o świadczeniu wspierającym uzależniony jest od przebiegu dalszych prac legislacyjnych, uwzględniających również możliwe zmiany projektowanych regulacji prawnych (aktualny etap legislacyjny ustawy to przekazanie ustawy do rozpatrzenia przez Senat RP).

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny
i Polityki Społecznej
Barbara Socha
Podsekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-